

Sygn. akt II KK 9/15

POSTANOWIENIE

Dnia 10 czerwca 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Artymiuk (przewodniczący)

SSN Przemysław Kalinowski

SSN Kazimierz Klugiewicz

SSN Roman Sądej

SSN Dariusz Świecki (sprawozdawca)

Protokolant Marta Brylińska

przy udziale Prokuratora Prokuratury Generalnej Jerzego Engelkinga

w sprawie D. K. i G. H.

skazanych z art. 148 § 2 pkt 3 k.k. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 10 czerwca 2015 r.

zażaleń obrońców na postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 maja 2015 r. w

przedmiocie zastosowania wobec oskarżonych tymczasowego aresztowania

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k.

postanowił

utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Na podstawie art. 538 § 2 k.p.k. Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 13 maja 2015 r. zastosował wobec oskarżonych tymczasowe aresztowanie w związku z uchyleniem zaskarżonego kasacjami obrońców wyroku Sądu Apelacyjnego i przekazaniem sprawy do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym. W uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia Sąd Najwyższy wskazał, że zgromadzone w sprawie dowody w wysokim stopniu uprawdopodobniają

dopuszczenie się przez oskarżonych zarzucanych im czynów z pkt I, III, V, IX, X i XII aktu oskarżenia, czego dowodzi skazanie na kary dożywotniego pozbawienia wolności, zaś zastosowanie tego środka zapobiegawczego ma na celu zabezpieczenie prawidłowości dalszego toku postępowania, a obawa jego utrudnienia wynika z zagrożenia surową karą w rozumieniu art. 258 § 2 k.p.k.

Na to postanowienie zażalenie złożyli obrońcy oskarżonych G. H. i D. K.

Obrońca oskarżonego G. H. zarzuciła obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na treść orzeczenia poprzez naruszenie:

1. art. 249 § 1 k.p.k. w zw. z art. 258 § 1 pkt 2 k.p.k. polegające na przyjęciu, że zastosowanie wobec oskarżonego środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania ma na celu zabezpieczenie prawidłowości dalszego toku postępowania, w sytuacji gdy wskutek uchylecia przez Sąd Najwyższy wyroku Sądu Apelacyjnego w części utrzymującej rozstrzygnięcia co do czynów z pkt I, X i XII aktu oskarżenia w stosunku do G. H. i przekazania sprawy w tym zakresie Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania, obecnie znajduje się ona na etapie postępowania odwoławczego, w ramach którego Sąd nie może przeprowadzić postępowania dowodowego co do istoty sprawy, a przeprowadzenie dowodu jest możliwe jedynie w wyjątkowych wypadkach, co w praktyce wyklucza obawę matactwa procesowego ze strony oskarżonego, zaś niestawiennictwo na rozprawę apelacyjną należycie zawiadomionych o terminie stron, co do zasady nie tamuje rozpoznania sprawy, wobec czego brak jest podstaw do uznania, że oskarżony może w inny bezprawny sposób utrudniać postępowanie karne;
2. art. 258 § 2 k.p.k. polegające na przyjęciu, że obawa utrudnienia postępowania karnego przez oskarżonego wynika z grożącej mu surowej kary w rozumieniu ww. przepisu, podczas gdy oskarżony w toku niniejszej sprawy nie podejmował dotychczas jakichkolwiek działań mogących destabilizować prawidłowy tok postępowania, zaś Sąd w uzasadnieniu skarżonego postanowienia nie wskazał na konkretne zachowania oskarżonego lub inne okoliczności, które mogłyby potwierdzać istnienie obawy utrudnienia przez niego przedmiotowego postępowania, wobec

czego brak jest podstaw do uzasadnionego twierdzenia o realności występowania takiej obawy.

W konkluzji obrońca wniósł o uchylenie skarżonego postanowienia.

Obrońca oskarżonego D. K. zaskarżonemu postanowieniu zarzucił:

1. naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 258 §1 pkt 1 i 2 k.p.k., poprzez jego zastosowanie w sytuacji, w której nie zachodzi uzasadniona obawa ucieczki, ukrywania się lub matactwa ze strony oskarżonego, bowiem ten ma wdrożoną karę pozbawienia wolności w wymiarze 25 lat, jak również podjął naukę w czasie odbywania kary, a ponadto z uwagi na fakt, iż w sprawie zgromadzono cały materiał dowodowy oraz przesłuchano wszystkich świadków.
2. naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 258 §2 k.p.k., poprzez błędne przyjęcie, iż w niniejszym postępowaniu zachodzi przesłanka zagrożenia karą pozbawienia wolności, której górna granica wynosi co najmniej 8 lat, wobec faktu, iż w stosunku do zarzucanych oskarżonemu czynów, za które grozi wysoka kara Sąd Najwyższy wyrok skazujący D. K. w tej części uchylił i przekazał go w tej części do ponownego rozpoznania Sądowi II instancji.

W konkluzji skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez uchylenie postanowienia o tymczasowym aresztowaniu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenia nie są zasadne. Sąd Najwyższy stosując tymczasowe aresztowanie prawidłowo uznał, że spełnione są ku temu procesowe podstawy. Zachodzi bowiem przesłanka ogólna w postaci wysokiego prawdopodobieństwa popełnienia przez oskarżonych zarzucanych im przestępstw (art. 249 § 1 k.p.k.), która z chwilą wydania nieprawomocnego wyroku skazującego przekształciła się w domniemanie prawidłowości poczynionych ustaleń faktycznych co do sprawstwa oskarżonych. W zażaleniu skarżący nie zdołali obalić tego domniemania. Zauważyć ponadto należy, że przyczyną uchylenia prawomocnego wyroku Sądu Apelacyjnego i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym było nieprawidłowe przeprowadzenie kontroli odwoławczej (art. 433 § 2 k.p.k.), nie zaś takie rażące naruszenie prawa, które wskazywałoby na nietrafność utrzymania w mocy wyroku skazującego.

Wbrew stanowisku skarżących zachodzi także przesłanka szczególna do zastosowania tymczasowego aresztowania wynikająca z art. 258 § 2 k.p.k. Słusznie Sąd Najwyższy stosując ten środek zapobiegawczy uznał, że wobec skazania oskarżonych na kary dożywotniego pozbawienia wolności, surowość tych kary świadczy o konieczności zabezpieczenia prawidłowego toku dalszego postępowania. Nie ma przy tym znaczenia, że oskarżeni wcześniej nie podejmowali prób utrudniania postępowania. Skazanie na karę nie niższą niż 3 lata pozbawienia wolności, zgodnie z art. 258 § 2 k.p.k., stanowi samodzielną przesłankę tymczasowego aresztowania. Nie ma również wpływu na stosowanie tego środka zapobiegawczego podniesiona w zażaleniu obrońcy D. K. okoliczność, że w stosunku do oskarżonego wprowadzona zastała do wykonania kara 25 lat pozbawienia wolności. W wypadku bowiem spełnienia ustawowych przesłanek, sąd stosuje tymczasowe aresztowanie, chyba że zachodzą okoliczności stanowiące podstawę do odstąpienia, wymienione w art. 259 § 1-3 k.p.k. Nie należy do nich wskazana w zażaleniu okoliczność. Ustawa dopuszcza bowiem zbieg tych dwóch podstaw pozbawienia wolności (art. 263 § 3a k.p.k.).

Z tych wszystkich względów Sąd Najwyższy orzekł, jak na wstępie.